

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 4.10.2024 hyväksynyt seuraavan malminetsintälupaa koskevan hakemuksen:

Hakija:	Lakeuden Malmi Oy
Alueen nimi:	Hirsi 1
Lupatunnus:	ML2024:0028
Alueen sijainti ja koko:	Kalajoki, 100,41 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Kuulutettu 4.10.2024

Pidetään nähtävänä 11.11.2024 asti.

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

Lakeuden Malmi Oy
PL 3
33211 Tampere

MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖS

Hakija: Lakeuden Malmi Oy
3155439-9
Suomi

Yhteystiedot: PL 3
33211 Tampere

Lisätietoja antaa:
Simo Piippo
simo.piippo@northgoldab.com
+358 44 2442 773

Alueen nimi: Hirsi 1
Alueen sijainti: Kalajoki

Hakemus on tullut vireille 6.5.2024. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen 6.5.2024 ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemukselle on annettu lupatunnus ML2024:0028 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 6.5.2024.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla Lakeuden Malmi Oy:lle malminetsintäluvan nimeltä "Hirsi 1" lupatunnuksella ML2024:0028.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään neljä (4) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika malminetsintäluvalle. Malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintäluvan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Jos toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun toimenpiteeseen tarvittava muun lainsäädännön mukainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätöitä suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 100,41 ha
Alueen nimi: Hirsi 1
Sijainti: Kalajoki

Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1). Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokamiehenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Alueesta tarkemmin

Malminetsintä lupa-alueella ei sijaitse suojelualueita, suojeluohjelma-alueita tai valtakunnallisesti merkittäviä tai suojeltuja maisema-alueita. Alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan 3.vaihemaakuntakaava, jossa alueella on merkintä mineraalivarantoalue. Alueella ei ole yleiskaavaa eikä asemakaavaa. Alue on ilmakuvatarkastelun pohjalta metsätalouskäytössä olevaa hakkuualueiden voimakkaasti laikuttamaa maata.

Otaksuma mineraaleista

Alueen geologiseen malmipotentialiin perustuen hakija otaksuu alueella olevan seuraavia kaivosmineraaleja: kulta (Au), volframi (W), koboltti (Co), kupari (Cu), sinkki (Zn)

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)
3. Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvulle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilla. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilla.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa lupamääräyksessä 1 kohdassa 1 ja 3 sallituilla menetelmillä, ei synny kaivannaisjätettä. Mikäli kaivannaisjätettä syntyy lupamääräyksen 1 kohdassa 2

mainitussa kallioperänäytteenotossa kairaamalla, malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä ja käsittelemisestä. Maanpinnalle nouseva hienojakoinen paikallinen kiviaines eli kairaussoija on kaivoslain 13 §:ssä tarkoitettua kaivannaisjätettä. Hakija on toimittanut täydennyksenä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman, jossa on kuvattu taloudellisesti ja teknisesti parhain tapa käsitellä kohteilla mahdollisesti syntyvä kairaussoija. Lupamääräyksessä 8 ja 9 on määrätty tarkemmin, kuinka tulee toimia luonnonsuojelulaissa tarkoitetuilla erityisesti suojeltavilla kohteilla tai jos alueelle sijoittuu pohjavesialueita.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintä-alueeseen kuuluvien **kiinteistöjen omistajille** (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §), ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaisen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle,
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle vastuumuseolle (Pohjois-Pohjanmaan museo).

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2024:0028 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintäaluetta tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51, 67 §). Olettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, että kyseessä on vaiheittain etenevä tutkimustoiminta, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa **ML2024:0028** määrätään lupakohtainen **3000 euron** suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitettujen vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu

malminetsintäalueilla suoritetun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätynyt määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofyysiset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto tai tutkimusojat eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomaisen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaus-toimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareitit teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20 metrin pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisiin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintäalueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on kirjattu lupamääräykseen 1. Sallituilla malminetsintämenetelmillä ei vaikeuteta oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista, ei aiheuteta olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä merkittävää maisemallista haittaa. Sallituilla tutkimustoimilla ei myöskään aiheuteta merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta, kun tutkimukset suoritetaan päätöksessä sallituilla menetelmillä sallittuina ajankohtina. Lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainittua koneellisesti tehtävää maa- ja kallioperänäytteenottoa ei kuitenkaan saa suorittaa vesistön päältä. Mikäli malminetsintätutkimukset edellyttävät kairausta vesistön päältä, tulee sitä varten hakea luvan muuttamista kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaisesti.

Tällä malminetsintäluvalla ei ole tarkoituksena tehdä koelouhintaa taikka laajuudeltaan tai vaikutuksiltaan sitä vastaavia toimenpiteitä, eikä toimintaa myöskään ole suunniteltu asema-kaava-alueelle. Sallittujen, kohteella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimien ei voida myöskään katsoa häiritsevän merkittävästi Suomen pesimälintuja, jotka ovat suurelta osin luonnon-suojelulailta rauhoitettuja. Suomessa seurataan lajien uhanalaisuutta, ja lajien uhanalaisuustilanteen voi tarkastaa Punaisen kirjan verkkopalvelussa (YM & SYKE, 2019), joka löytyy osoitteesta <https://punainenkirja.laji.fi>. Kirjassa on mainittu myös aina uhanalaisuuteen johtaneet syyt ja uhkatekijät tulevaisuudessa. Tässä luvassa sallittuja malminetsintämenetelmiä ei mainita kirjassa syiksi tai tulevaisuuden uhkatekijöiksi.

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Purouomien luonnontilaa ei saa vaarantaa.

Lisäksi lupa-alueelta tunnetaan muinaismuistolain (295/1963) suojelamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, jotka tulee huomioida lupa-alueen tutkimustöiden ja reittien suunnittelussa.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 5), ja Pohjois-Pohjanmaan museon lausunnossa (Liite 7) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta.

Malminetsintäluvun haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen ja tarvittaessa päivittää kiviainesjätteen jätehuoltosuunnitelmaa Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Pohjois-Pohjanmaan museolle. Lähtökohtaisesti luvanhaltijalla ei ole kaivoslaissa asetettua yleistä inventointivelvollisuutta kasvillisuus- tai luontokartoituksille varovaisuusperiaate huomioiden, eikä sellaista edellytetä muiltakaan samankaltaisia vaikutuksia aiheuttavilta maankäyttömuodoilta suojelualueiden ulkopuolella.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 § ja 69 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäänyt. Tutkimusmontut ja kuopat tulee merkitä huomiokepein sekä luiskata loiva reunaisiksi päistään niiden ollessa auki ja sisältävän putoamisvaaran. Tutkimusten päätyttyä tutkimusmontut, -kuopat ja -ojat on täytettävä ja maisemoitava.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 §:ään. Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa
- 6) muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **20 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajalta. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus ensimmäiseltä vuodelta on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana. Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta, 51 § 67 § ja 69:ään, joissa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta sekä 152.1 §:ään jossa säädetään kaivosviranomaisen on oikeudesta saada kaivoslain säännösten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot niiltä, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Lakeuden Malmi Oy	6.5.2024
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	3.6.2024
Lausuntopyynnöt: Tukes	3.6.2024
Täydennys: Lakeuden Malmi Oy (hakija täydensi kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa liitteellä)	20.9.2024
Päätös: Tukes	11.11.2024

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 3.6.2024 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Kalajoen kaupungin ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 11.7.2024 saakka.

Asianosaisia maanomistajia on tiedotettu hakemuksesta kirjeitse.

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 11.7.2024. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Kalajoen kaupungille** 3.6.2024. Kalajoen kaupunki on antanut lausunnon 19.6.2024 (liite 4).
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle** 3.6.2024. Pohjois-Pohjanmaan ELY –keskus on antanut lausunnon 13.6.2024 (liite 5).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Pohjois-Pohjanmaan museolle** 3.6.2024. Pohjois-Pohjanmaan museo maakuntamuseo on antanut 2.7.2024 (arkeologia), 19.6.2024 (rakennettu kulttuuriympäristö) (liite 7).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei esitetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan selitys

Hakijalta ei ole pyydetty selitystä.

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksin.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia ([9/2023](#)), ympäristönsuojelulakia ([527/2014](#)), erämaalakia ([62/1991](#)), maankäyttö- ja rakennuslakia ([132/1999](#)), vesilakia ([587/2011](#)), poronhoitolakia ([848/1990](#)), säteilylakia ([592/1991](#)), ydinenergialakia ([990/1987](#)), muinaismuistolakia ([295/1963](#)), maastoliikennelakia ([1710/1995](#)) ja patoturvallisuuslakia ([494/2009](#)). VesiL [587/2011](#). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta

välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on (621/2011) 67 §:n mukaan päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä säädetään kaivoslain (621/2011, sekä 505/2023) 61 §, 61a § sekä 61 b §:ssä.

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Lakeuden Malmi Oy:lle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Kalajoen kaupungille,
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle,
- Pohjois-Pohjanmaan museolle tiedoksi,
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille (kirjeitse)
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Lupaviranomainen on tiedottanut annetusta päätöksestä Kaleva sanomalehdessä 11.11.2024.

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3950 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Asian on esitellyt ylitarkastaja Antti Mikkola ja ratkaissut johtava asiantuntija Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2024:0028 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintä lupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Kalajoen kaupungin lausunto
Liite 5	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto
Liite 6	Pohjois-Pohjanmaan museon lausunto
Liite 7	Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman täydennys, Lakeuden Malmi Oy
Liite 8	Ohje vakuuden asettamiseksi

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kulanhuuhtontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
- 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
- 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 270 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Torikatu 34–90, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

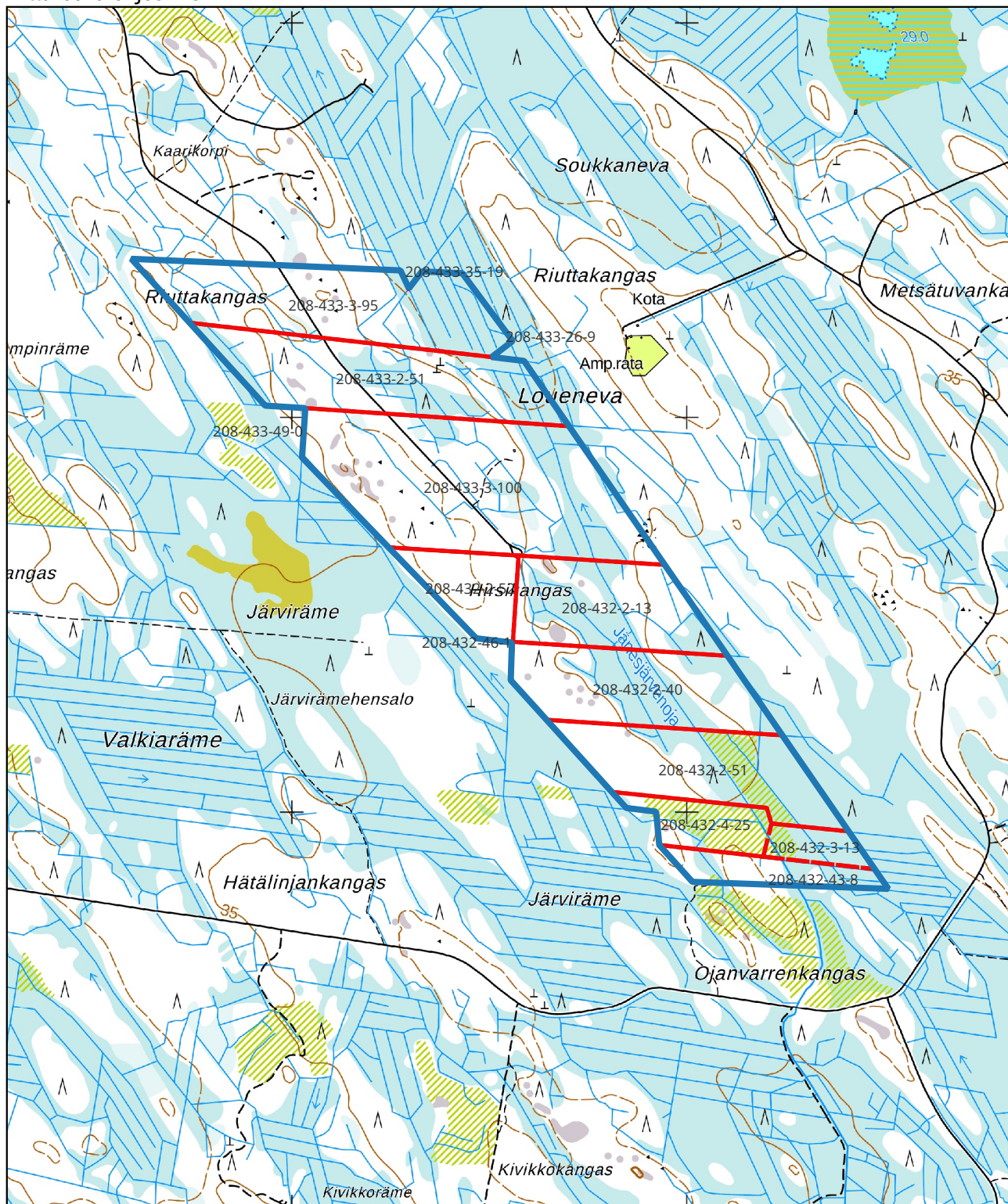
puhelin: 029 56 42800

faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kartta malminetsintälupahakemusalueesta
Mittakaava ohjeellinen

 Malminetsintälupahakemusalue

 Kiinteistörajat

Mittakaava 1:15 000
Lakeuden Malmi Oy
Hirsi 1
ML2024:0028

tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Kiinteistötunnus	Pinta-ala (ha)
20843200040025	3,82
20843200020040	11,46
20843300020051	14,07
20843200460001	0,01
20843300030100	24,57
20843200020052	4,60
20843300030095	14,96
20843200030013	2,09
20843200430008	3,51
20843200020013	10,07
20843200020051	11,25
	100,41

Pinta-ala yhteensä: **100,41 ha**

Kalajoen kaupunki
Ympäristönohjaus
Kalajoentie 5
85100 Kalajoki

Lausunto

1 (2)

421/11.00.03/2024

19.06.2024

Tukes

kaivosasiat@tukes.fi

Ympäristövalvonnan lausunto malminetsintälupahakemuksesta ML2024:0028, La- keuden Malmi Oy, Hirsi 1

Asia

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa Kalajoen kaupungin alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ML2024:0028. Eri-tyisesti pyydetään mainintaa tutkimussuunnitelman mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen kaavatilanteeseen sekä ympäristö- ja muista vaikutuksista. Lausuntoa pyydetään 11.7.2024 mennessä.

Kalajoen kaupungin ympäristölautakunnan päätöksen 12.1.2023 § 7 mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnot antaa ympäristötarkastaja.

Lausunto

Malminetsintäalue sijaitsee Kalajoen kaupungissa Himangalla, Hillilä- ja Kannuskyltiin kuuluvilla kiinteistöillä, Hirsikankaalla ja Louenevan alueella. Alueen läpi virtaa Jänesjärvenoja. Malminetsintäalue rajautuu aikaisempaan saman hakijan malminetsintälupaan (ML2016:0077).

Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa, eikä sellaisia ole vireillä.

Kaikissa tutkimustoimissa tulee huomioida maaperän suojelu ja vesiensuojelu, ehkäistä haittoja ennalta ja hyödyntää soveltuvia keinoja pilaantumisen estämiseksi. Toiminnanharjoittajan tulee varautua öljyvahinkoihin ja vastaaviin sekä ehkäistä kiintoaineen kulkeutuminen vesistöön. Tutkimusalueet tulee ennallistaa. Toiminta ei saa aiheuttaa roskaantumista.

Mahdollisista onnettomuuksista tai muista poikkeustilanteista, joista voi aiheutua ympäristön tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa, tulee ilmoittaa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarvittaessa pelastusviranomaiselle.

Voimakasta melua aiheuttavat työvaiheet tulee lähtökohtaisesti suorittaa klo. 7–22 välisenä aikana. Toiminnanharjoittajan on tehtävä ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristönsuojelulain

Kalajoen kaupunki
Ympäristönohjaus
Kalajoentie 5
85100 Kalajoki

Lausunto

2 (2)

421/11.00.03/2024

19.06.2024

118 §:n mukainen ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, jos melu tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää.

Laura Liuska
ympäristötarkastaja
Tämä asiakirja on järjestelmällekirjoitettu.

Ympäristönohjaus

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66 (Opastinsilta 12B)
00521 Helsinki

kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 3.6.2024

Lausunto Lakeuden Malmi Oy:n malminetsintälupahakemuksesta, lupatunnus ML2024:0028 (Hirsi 1)

Hakemus koskee kaivoslain mukaista malminetsintälupaa Kalajoen kaupungissa sijaitsevalle alueelle, jonka pinta-ala on noin 100 ha. Hakemuksen mukaan malminetsinnän menetelmiä ovat geofysikaaliset maasto- ja lentomittaukset, geokemialliset tutkimukset, pinta- ja pohjamoreenin näytteenotto, timanttikairaus ja mahdollisesti tutkimusojat. Kairauksessa ja pohjamoreenin näytteenotossa käytetään tela-alustaista konetta. Hakija otaksuu alueella olevan kultaa, kobolttia, kuparia, sinkkiä ja wolframia. Arvio perustuu alueen aikaisempiin tutkimuksiin. Alue rajautuu Lakeuden Malmi Oy:n malminetsintälupiin Hirsi 13 (ML2016:0077), Hirsi 12 (ML2017:0135) ja Hirsi 10 (ML2017:0132).

Malminetsintäalueella tai sen lähialueella ei ole Natura-alueita, perustettuja luonnonsuojelualueita tai luonnonsuojeluohjelmien kohteita. Alueella ei ole valtiolle suojelutarkoituksiin hankittuja kiinteistöjä. Lähin Natura-alue on Lestijoki (SAC F11000057) noin 4,2 km etäisyydellä.

Malminetsintäalueelta ei ole tiedossa uhanalaisten tai silmälläpidettävien lajien havaintoja tai esiintymispaikkoja. Käytettävissä olevia lajitietoja voi tarkastella Lajitietokeskuksen Laji.fi -palvelussa.

Malminetsintäalueella tai sen lähialueella ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Alueella mahdollisesti olevista yksityisten talousvesikaivoista ei ole ELY-keskuksella tietoja.

Karttatarkastelun perusteella alueella ei näyttäisi olevan luonnontilaisia pienvesiä, mutta tiedot eivät ole kattavia. Malminetsinnän toimenpiteistä ei saa aiheutua lähteen, puron, noron tai enintään 1 ha lammen tai järven luonnontilan säilymisen vaarantumista (vesilaki 2. luvun 11 § ja 3. luvun 2 §).

Veden ottaminen vaatii vesilain 2 luvun 15 §:n mukaisesti pinta- ja pohjaveden ottamista koskevan ilmoituksen ELY-keskukselle, jos otettava vesimäärä ylittää 100 m³/vrk, eikä ottaminen edellytä vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaan lupaa. Lisäksi jos pinta- tai pohjavettä otetaan toisen alueelta muuhun kuin tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen käyttöön,

saattaa olla tarpeen hakea aluehallintovirastolta oikeutta veden ottamiseen toisen alueelta (vesilaki 4 luku 3 § ja 4 §).

Valtaosa malminetsintäalueesta kuuluu Pöntiönjoen valuma-alueeseen. Länsireuna kuuluu Mikkonlahden valuma-alueeseen. Kairauspaikat ja kulkureitit tulee suunnitella siten, että niistä ei aiheudu kiintoainekuormitusta vesistöihin. Vesistöjen ympärille on jätettävä riittävät suojavaohykkeet, ettei kairaussoijaa tai muuta kiintoainesta kulkeudu vesistöihin suoraan tai lumen sulamisvesien mukana.

Malminetsintäalueella ei ole voimassa asema- tai yleiskaavaa. Kalajoen kaupunki ottaa tarvittaessa kantaa alueen kaavatilanteeseen. Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa on alueella merkintä mineraalivarantoalue. Merkinnällä osoitetaan vyöhykkeitä, joissa on todettu merkittäviä malmi- ja mineraalivarantoja.

Malminetsintäalueen eteläpuolella noin 3 km etäisyydellä on Winda Energy Oy:n Tuohiräme-Linnanharju tuulivoimahanke, jonka YVA-menettely on vireillä. Hankkeessa suunnitellaan enintään 55 voimalan rakentamista Kalajoen ja Kannuksen kuntien alueille.

Lisätietoa: <https://winda.fi/projects/linnanharju-kalajoki/>

Lisätietoa: <https://www.ymparisto.fi/tuohiramelinnanharjutuulivoimaYVA>

Kairausten päätyttyä kairareiät tulee tukkia tai tulpata, mikäli paineellista kalliopohjavettä purkautuu maan pinnalle. Sama toimenpide tulee tehdä kairaputkelle, mikäli sellainen on ja jää maanpinnan yläpuolelle ja siitä purkautuu pohjavettä ympäristöön. Putket tulee katkaista ja merkitä siten, ettei niistä aiheudu haittaa. Mahdolliset tutkimuskuopat tulee peittää näytteenoton jälkeen.

Malminetsintäalueella ei ole kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita. Alueella ei ole maantietä tai kunnallista katuverkkoa. Alueella on yksityisteitä.

Malminetsintäalueella tai sen lähiympäristössä ei ole luonnonsuojelualueita. Alueelta ei ole tiedossa uhanalaisten tai silmälläpidettävien lajien esiintymispaikkoja. ELY-keskus katsoo, että malminetsintää voidaan alueella suorittaa hakemuksessa esitetyillä menetelmillä. Toiminnassa tulee välttää turmelemasta luontoa ja maisemaa enempää kuin on tutkimusten kannalta välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon syntyneet jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ympäristöasiantuntija Jouni Näpänkangas ja ratkaissut yksikön päällikkö Eero Melantie.

Tämä asiakirja POPELY/2069/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
POPELY/2069/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Näpänkangas Jouni 13.06.2024 10:02

Ratkaisija Melantie Eero 13.06.2024 10:09

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66 (Opastinsilta 12B)
00521 Helsinki
(kaivosasiat@tukes.fi)

Viite Lausuntopyyntöne 03.6.2024 ML2024:0028

Asia **KALAJOKI Lakeuden Malmi Oy:n malminetsintä alueella Hirsi 1 / arkeologia**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa koskien Kalajoen kaupungin alueelle kohdistuvaa Lakeuden Malmi Oy:n malminetsintälupahakemusta. Tämä lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Lausuntopyyntö koskee malminetsintälupahakemusta alueelle, jonka nimeksi hakija on ehdottanut Hirsi 1. Malminetsintälupahakemus kohdistuu Kalajoen kaupungin eteläosaan. Alueen koko on 100,42 ha. Hakija suunnittelee tutkimusmenetelmiksi timanttikairausta, pohjamoreeninäytteenottoa, raskasmineraalinäytteenottoa sekä moreenigeokemian näytteenottoa lapiolla tai augerkairalla. Myös tutkimusojien kaivaminen on mahdollista. Timanttikairauksessa ja pohjamoreeninäytteenotossa käytetään tela-alustaista konetta.

Suunnittelualue on kuulunut arkeologisen inventoinnin piiriin vuonna 1984 Himangan inventoinnin yhteydessä. Alueella ei ole kuitenkaan tehty sen jälkeen kohdennettua inventointia. Alueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänöksiä. Alueelta kuitenkin tunnetaan yksi tervahauta, jotka on tunnistettu LIDARK-hankkeessa. LIDARK-aineisto koostuu 5p laserkeilatuilta alueilta tekoälymallin avulla tunnistetuista tervahautoista ja hiilimiiluista. Tervahauta on viety muinaisjäänösrekisteriin mahdollisena muinaisjäänöksenä *Loueneva* (kohdetunnus 1000051912), koska sitä ei ole tarkastettu maastossa.

Tervahaudat katsotaan pääsääntöisesti muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamiksi kiinteiksi muinaisjäänöksiksi. Muinaisjäänökset ovat muinaismuistolain mukaisesti automaattisesti rauhoitettuja ilman erillistä suojelupäätöstä heti löytyessään. Kohteen sijainti on merkitty sivulla 2 olevalle kartalle.

On mahdollista, että edellä mainitun kohteen lisäksi alueella sijaitsee myös muita ennestään tuntemattomia kohteita. Muinaismuistolaki (295/1963) kieltää kaikenlaisen muinaisjäänökseen kajoamisen, kaivamisen ja peittämisen. Laki rauhoittaa myös ennestään tuntemattomat muinaisjäänökset. Muinaismuistolain 14 § ja 16 § mukaan, jos työn aikana tavataan kiinteä muinaisjäänös (esimerkiksi kiveyksiä, kuoppia, perustuksia, tms. rakenteita) tai irtaimia muinaisesineitä, on työ muinaisjäänöksen kohdalla heti keskeytettävä ja työn johdon viipymättä saatettava asia Pohjois-Pohjanmaan alueellisen vastuumuseon tietoon tarpeellisia toimenpiteitä varten (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi). Malminetsinnässä tehdyt mittaukset, kairaukset, näytteenotot, tutkimusojien kaivut tai muu, esimerkiksi työkoneiden

02.07.2024

siirroista aiheutuva maanpinnan rikkoutuminen, eivät saa vahingoittaa alueen arkeologista kulttuuriperintöä.

Kaivoslain 51 §:n kohtaan 7 viitaten näytteenottoaikat, kairakoneen käyttämät maastoreiitit ja mahdollisen tutkimusuran sijainti tulee ilmoittaa kartalla museolle hyvissä ajoin ennen työn aloittamista, jotta museo voi arvioida toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön ja tarvittaessa ottaa kantaa niihin.

Pasi Kovalainen
Kulttuuriperintötyön johtaja

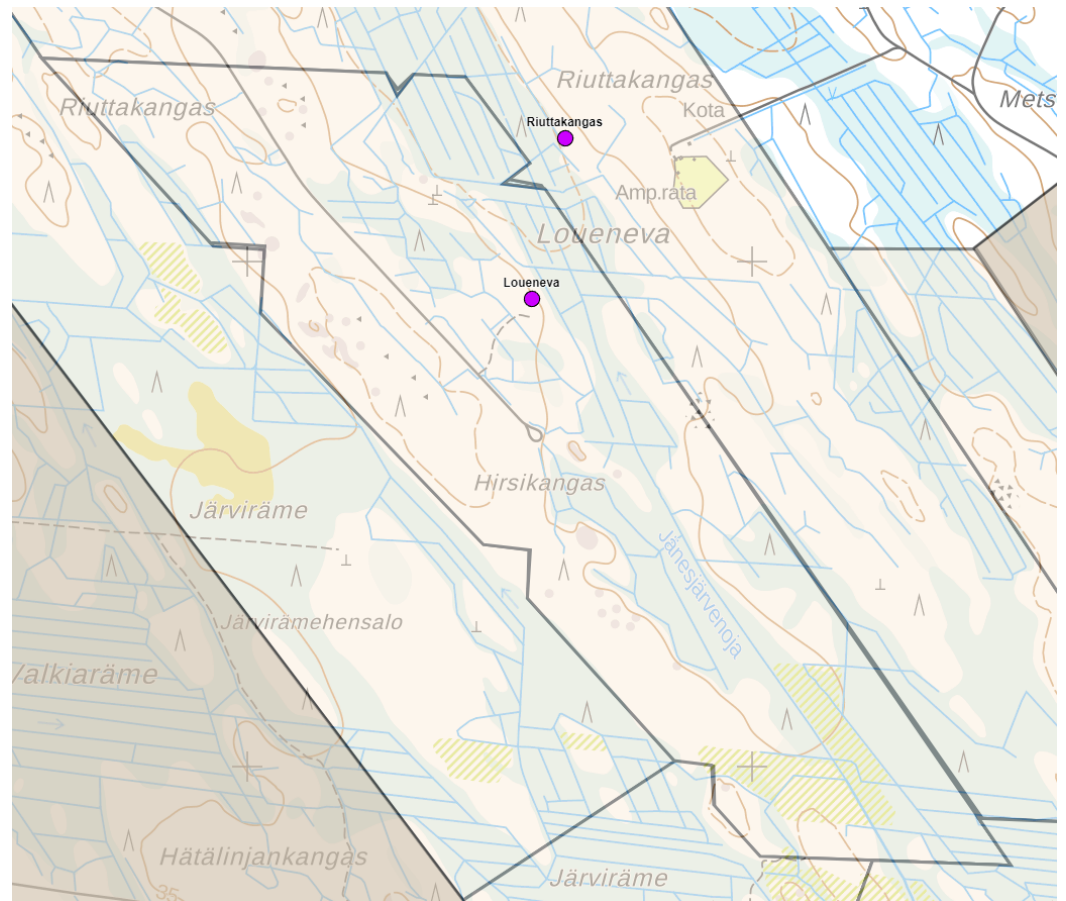
Matleena Riutankoski
Arkeologi

Liitteet

Ote Museokartasta (s.2)

Tiedoksi

Museovirasto / Kulttuuriympäristöpalvelut
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus / Alueidenkäyttöyksikkö

Tervahauta *Loueneva* on merkitty karttaan violeteilla pisteellä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
PL 66
00521 Helsinki
kaivosasiat@tukes.fi

Viite Lausuntopyyntönne 3.6.2024

**KALAJOEN KAUPUNGIN ALUEELLE KOHDISTUVA MALMINETSINTÄLUPA ML2024:0028 / RAKENNETTU
KULTTUURIYMPÄRISTÖ**

Tukes on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museolta lausuntoa Kalajoen kunnan alueelle kohdistuvasta Lakeuden Malmi Oy:n malminetsintälupahakemuksesta ML2024:0028. Tämä lausunto koskee rakennettua kulttuuriympäristöä.

Tutkimusalueen pinta-ala on 100,42 ha ja se sijaitsee Kalajoen kunnassa Himangan Hirsikankaan alueella. Hakija olettaa alueelta löytyvän kultaa, kobolttia, kuparia, sinkkiä ja wolframia edellisten kairausten perusteella. Alueella on tarkoitus tehdä pääasiassa kohdennettua timanttikairausta ja pohjamoorennäytteenottoa. Työ tehdään tela-alustaisilla koneilla, jotka eivät jätä pysyviä jälkiä maastoon.

Alue ei sijaitse arvokkaalla kulttuurimaisema-alueella, eikä alueella tai sen lähellä ole arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa lupahakemuksesta.

Pasi Kovalainen
kulttuuriperintötyön johtaja

Sari Alajoki
rakennustutkija

Tiedoksi Museovirasto / Kulttuuriympäristöpalvelut
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus / Alueidenkäyttöyksikkö

Jatkoselostus malminetsintäluvahakemuksen kohtaan 4.2:

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Alueen erityispiirteet

Hakemusalue on talousmetsää eikä se sijaitse luonnonsuojelualueen tai pohjavesialueen lähistöllä.

Kaivannaisjätteen muodostuminen

Kallioperän timanttikairauksessa voi syntyä jonkin verran kairaussoijaa, joka on hienorakeista kiviainesta. Tämä koskee myös erilaisia poraukseen perustuvia näytteentottomenetelmiä, joten niihin sovelletaan samoja tässä selostuksessa käsiteltyjä käytäntöjä kuin timanttikairaukseenkin. Tyypillisesti yhtiön suorittamissa aiemmissa kairauksissa pintaan on noussut lähinnä maa-ainesta ja vähäisiä määriä kairaussoijaa kairauksen alkuvaiheessa, jonka jälkeen kairaussoijaa nousee pintaan asti vain satunnaisesti vähäisiä määriä, todennäköisesti kallioperän rikkonaisuudesta johtuen.

Mahdolliset tutkimuskaivannot toteutetaan siten, ettei jatkokäsittelyä vaativaa kaivannaisjätettä synny. Mikäli alueella on happamia sulfaattimaita, tutkimuskaivantojen tekemistä mieluummin vältetään, mutta jos kaivantoja kuitenkin tehdään, varmistetaan ettei kaivannolla kajota happaman sulfaattimaan kerrostumiin. Kaivannosta poistettu maa-aines sijoitetaan väliaikaiseen paikkaan niin, että se voidaan palauttaa takaisin kaivannon täytteeksi. Mikäli mahdollista, orgaaninen pintakerros levitetään erikseen takaisin muun maa-aineksen päälle. Kallioperästä mahdollisesti irrotettu näytteeksi kelpaamaton ylimääräinen materiaali jätetään kallion pinnalle maataytön alle.

Tutkimussuunnitelma ei sisällä muita menetelmiä, joista voisi syntyä kaivannaisjätettä, eikä niitä ole siksi tässä selostuksessa käsitelty.

Kaivannaisjätteen käsittely

Tutkimussuunnitelman (kohta 4.1) mukaisesta toiminnasta voi syntyä jatkokäsittelyä vaativaa kaivannaisjätettä ainoastaan kallioperän timanttikairauksesta. Mikäli kairauksessa kulkeutuu pintaan vähäistä suurempia määriä kairaussoijaa tai kairaussoija sisältää vaarallisia aineita ympäristölle vahingollisina pitoisuuksina, kairaussoija kuljetetaan kaivannaisjätteelle asianmukaiseen paikkaan. Tyypillisesti käytetyillä kairausurakoitsijoilla on valmiina sopivat menettelyt ja palvelu kairaussoijan kuljettamiseen asianmukaiseen käsittelyyn, joten ensisijaisesti pyritään hyödyntämään tuota palvelua.

Kairaussoijan keräys- ja kuljetustarvetta arvioidaan aina tapauskohtaisesti, koska tyypillisesti maastoon jäänyt kairaussoija ei aiheuta talousmetsässä havaittavaa haittaa. Sen sijaan kairaussoijan kerääminen ja kuljetus voivat vaatia kairakoneen ympärillä tai varastoalueella enemmän tilaa ja ylimääräisten raskaiden kuormien kuljetusta, joista aiheutuu ylimääräistä rasitusta puustolle, ajourille ja tiestölle.

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 10 luvun 107 §:n mukaan malminetsintäluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Tukes määrää malminetsintäluvulle asetettavaksi lupakohtaisen vakuuden. Vakuus tulee asettaa pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Talletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Pankin tai tilin omistajan tulee toimittaa tilivarojen panttausilmoitus avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (os. PL 66, 00521 Helsinki) sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin. Vakuustili ei saa olla määräaikainen.

Tilivarojen panttausilmoituksen allekirjoittaa pankin edustaja sekä pantattavan tilin omistaja, eli luvan saajayhtiön kaupparekisteriotteessa mainittu henkilö(t), joilla on nimenkirjoitusoikeus.

Vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi.

Tukesille vakuutta varten toimitettavat asiakirjat:

- Pankin tilivarojen panttausilmoitus (alkuperäinen kappale allekirjoituksin)
- Pantinantajan kaupparekisteriote

Asiakirjat tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen PL 66 (Opastinsilta 12B), 00521 Helsinki.